Abstracts of Interesting Papers

Anatomic considerations for posterior iliac bone harvesting

Xu R, Ebraheim NA, Yeasting RA Jackson WT.
Spine, 1996;21(9):1017-20.

เนื่องจากกระดูก ilium ทางด้านหลังเป็นบริเวณที่ถูกนำเอาไปเป็น bone graft มากที่สุด และจากการขุดหรือตัดเอากระดูกบริเวณนี้ไปใช้บางครั้งเกิดการบาดเจ็บต่อหลอดเลือดหรือเส้นประสาทบริเวณนี้ หรือการผ่าตัดทะลุเข้าไปในข้อ sacroiliac ทำให้เกิดความไม่มั่นคงของข้อเกิดขึ้นหรือเกิดความเจ็บปวดเรื้อรังบริเวณที่เอากระดูกออกไป ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาในศพ 6 ศพ เป็นชาย 4 ศพ และหญิง 2 ศพ และกระดูก ilium แห้งอีก 30 ชิ้น เพื่อจะแบ่งบริเวณของกระดูก ilium ที่ปลอดภัยในการผ่าตัดเอากระดูกไปใช้ จากการศึกษานี้พบว่าระยะทางเฉลี่ยจาก posterior superior iliac spine (PSIS) ไปยัง cluneal nerve, gluteal vessels เท่ากับ 68.8 26.6 และ 62.4 มิลลิเมตร ตามลำดับ (รูปที่ 1) ผู้วิจัยจึงได้แบ่งกระดูกบริเวณด้านหลังของ ilium ที่อยู่นอกข้อ sacroiliac ออกเป็น 3 ส่วนคือ zone 1, zone 2 และ zone 3 โดยอาศัยขอบของข้อ sacroiliac เป็นหลัก (รูปที่ 2) และพบว่า zone ที่สามาระเอากระดูกได้โดยปลอดภัยที่สุด คือ zone 1 ซึ่งจะอยู่ระหว่าง PSIS และ superior cluneal nerve และระยะใกล้ที่สุดจาก PSIS ถึงเส้นประสาทคือ 6.4 เซนติเมตร ส่วนอีก 3 zone นั้น สามารถจะเอากระดูกได้ แต่ต้องระวัง superior cluneal nerve ใน zone 2 และหลอดเลือด superior gluteal ใน zone 3 และใน 2 zone นี้ ถ้าตัดกระดูกลึกเกินไปจะทะลุไปถึงข้อ sacroiliac ได้ (ใน zone 2 ไม่ควรลึกเกิน 2.6 เซนติเมตร และใน zone 3 ไม่ควรลึกเกิน 3 เซนติเมตร)

ศ.นพ.พลศักดิ์ จีระวิพูลวรรณ

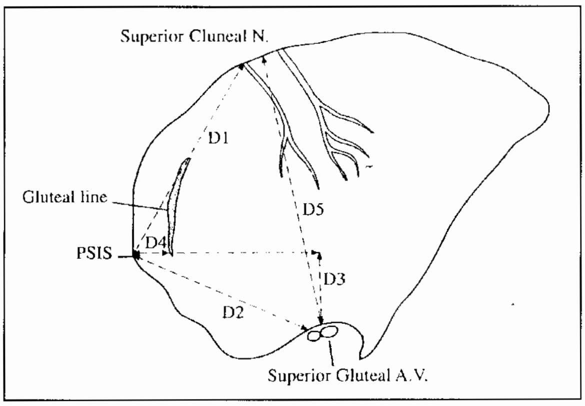

รูปที่ 1 แสดงการวัดระยะทางระหว่าง posterior superior iliac spine ไปยัง superior gluteal nerve, gluteal line และ superior gluteal vessels

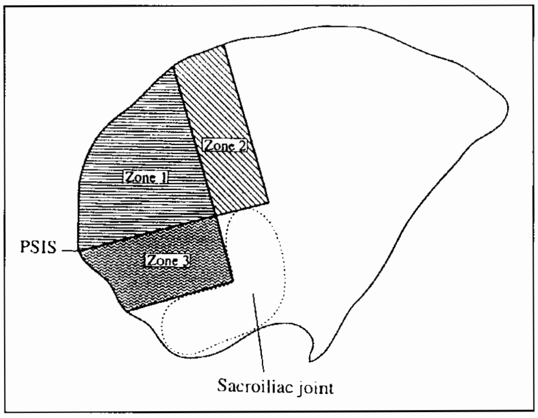

รูปที่ 2 แสดงการแบ่ง zone โดยอาศัยขอบของข้อ sacroiliac

New Procedures in lumbar disk surgery : are they beneficial compared with standard procedures?

Fritsch EW, Kaltenkirchen N.
Orthopedics, International edit, 1996;4(5):363-74.

การผ่าตัดเอาหมอนรองกระดูกสันหลังช่วงเอวออก (Lumbar diskectomy) เป็นการผ่าตัดรักษาที่ทำกันบ่อยที่สุดในโรคหมอนรองกระดูกสันหลังยื่นปลิ้น (herniation of disc) ไปกดทับรากประสาท วิธีการผ่าตัดมาตรฐานดั้งเดิมคือการทำผ่าตัดเอา lamina (laminectomy) และหมอนรองกระดูกสันหลังออก (diskectomy) ในปัจจุบันมีการนำเสนอวิธีการผ่าตัดแบบใหม่ ๆ